

(1928 – 2018)

DUR SUN KUTLU

Risale-i Nur Anadolu'ya nasıl yayılmış, nasıl yerleşmiş, nasıl kökleşmiş? Bu meraklı sorunun cevabı bir yönüyle Dursun Kutlu Ağabeyimizin hatıralarında saklı. Bir sevk-i ilahi ile Hz. Üstad'a yaptığı bir ziyaretten sonra memleketi Adıyaman'a dönen Dursun Ağabey, "Adıyaman'a geldim, durumu arkadaşlara anlattım. Ama bu iş nedir, Risale-i Nur nedir, tarikat mıdır nedir bilmiyoruz. Bize Asr-ı Saadeti yaşatacağını da bilmiyoruz" diyerek adeta iradesi dışında istihdam olduğunu ikrar ediyor.

Dursun Kutlu'nun hatıralarında Bediüzzaman Hazretlerine yaptığı ziyaretlerini ve Adıyaman'da Nur Hizmetlerinin ilk tesis edilmiş hikâyesini okuyacağız. Ayrıca; 1959 senesinde Hz. Üstad'ın, Ankara'ya yaptığı bazı ziyaretleri vardır. Bunlardan birisinde -vefatına yakın son aylarında- Ankara'ya kadar varıp, emniyetin ricası ile geri döndüğünü biliyoruz. Bu son hadisenin yakın şahitlerinden birisi de Dursun Kutlu Ağabeydir. Ayrıntıları anlattı...

Hizmet kervanında bir beldenin, bir şehrin ilk çekirdeği, ilk banisi olmak Allah indinde çok makbul olmalı ki, bunun sevabını Allah Resulü (A.S.V.) sahralar dolusu kırmızı koyunlarla ölçüyor. Asırlar geçtikçe adına sevap üstüne sevaplar yazılan bu saffı evvelerden birisi de Adıyamanlı Dursun Kutlu Ağabeyimizdir, inşallah. Daha sonraları, Adıyaman Risale-i Nur hizmetlerinin kahraman bir hadimi olarak ömrünü tamamlayan merhum Mahmud Allahverdi Ağabeyimizi de rahmetle anıyoruz.

Dursun Ağabeyin oğlu Hüsrev Kutlu 22. ve 23. dönem Adıyaman Milletvekilidir. Ayrıca 2014 yılında yapılan mahalli seçimlerde Adıyaman Belediye Başkanlığı'nı kazanmış ve göreve başlamıştır. Dursun Kutlu'nun kamera çekimleri için yardımcı olan Muhammed Aktulum'a çok teşekkür ediyorum. Hatıraları Dursun Ağabeye tashih ettirdim.

Dursun Kutlu Anlatıyor:

1928 Adıyaman doğumluyum. 11 yaşında okula başladım, 1937 senesinde bitirdim. Okul bitince ayakkabı çıraklığına gittim. 1960 yılına kadar ayakkabı imalatı yaptık. İhtilaldan sonra kitap-kırtasiye işine başladım. 1968'de evin altında daha büyük bir kavafiye, konfeksiyon, beyaz eşya mağazası açtım. Buradan emekli oldum. İki erkek, dört kız çocuğum var.

İlk defa 1952 senesinde Hizmet'le, Üstad'la, Risale-i Nur'la tanıştım. Üstad Hazretlerine ilk ziyaretimi de aynı yıl içinde yaptım.

ÜSTAD MEŞGUL DENİNCE AĞLAMAYA BAŞLADIM

Sene 1952. Eşref Edip Bey bir mecmua çıkartıyordu, Sebilürreşad. Ona abone oldum ben. Bazen kahve köşelerinde, bazen de akşamları cemaat olup onu okurduk, çok severdik Sebilürreşad'ı. Eşref Edip Bey, 1952 senesinde Üstad'ın İstanbul Gençlik Rehberi müdafaasını, avukatlarının müdafaalarını Sebilürreşad'da neşretti. Onu okuduk, okuyunca bize çok cesaret verdi. "Ne cesaret bu!" diye takdir ettik... İçimden ben bu zatı ziyaret edeceğim dedim. Ara sıra ayakkabı malzemeleri almak için İstanbul'a giderdim. Yine gittim. Eşref Edip Bey'in Çağaloğlu'nda, Bab-ı Âli'de bir yazıhanesi vardı, oraya uğradım, kendisiyle görüştüm. "Bize böyle bir neşriyatınla Bediüzzaman'dan haber verdin, çok memnun olduk. Biz merak ettik, bu zatı ziyaret etmek istiyorum" dedim. Dedi "Emirdağ'ında."

Trenle önce Eskişehir'e kadar gittim. Eskişehir'den üstü açık bir pikapla Emirdağ'ına geçtim. Emirdağ'ında iner inmez bir genç geldi yanıma. "Sen hocayı ziyarete mi geldin?" dedi. Dedim "Evet." "Ben sana yardımcı olayım" dedi. Kim olduğunu bilmiyorum. Beni Osman Çalışkan ağabeyin dükkânına götürdü. Mehmed Çalışkan Ağabey de onun bitişiğinde. İki kardeş ayrı ayrı dükkândalar ama bitişik ve aynı işi yapıyorlar. Osman Ağabeye Üstad'ı görmeye geldiğimi söyledim. "Hay, hay" dedi. Sonra haber geldi, "Üstad müsaid değilmiş" dedi. Çıktım oradan, o adam yine beni yakaladı. Durumu anlattım "Mehmed Çalışkan Ağabeyin yanına git" dedi. Gittim ama o da aynı şekilde, "Üstad müsaid değilmiş" dedi. Ben ise arayış içindeydim, otele gittim başladım ağlamaya. "Ya Resulullah! Sana gelen hangi bir bedeviyi geri çevirdin ki bu hoca bizi böyle geri çeviriyor?" dedim. Sanki gaipten bir ses bana "Kalk!" dedi. Kalktım. Üstad'ın evine doğru gidiyorum, ama ben kendime değilim. Baktım bir adam orada duruyor, bana bakıyor. Mustafa Acet'miş. Uzun boylu genç bir imam; Üstad'a yardımcı oluyor. Bunları sonradan öğrendim tabi. "Ne yaptın?" dedi telaşla. Ben bir şey demeden Üstad'ın evine girdim. Mustafa Acet şapkamı çıkarttırdı.

BURASI SANA UZAK, HULUSİ BEY VAR ELAZIĞ'DA

Üstad'ın odasına girdim, elini öptüm. Üstad'ımız başımı öpüyor, benimle çok ilgileniyordu. Bu görüşmenin ne kadar mühim, güzel, hoş ve kaç altın değerinde olduğunu durmadan tekrar etti Üstad'ımız. Resulullah Efendimize müracaat ettim ya... Sonra beni konuşturmak istedi. Dedi "Nerelisin?" Dedim "Adıyamanlıyım." "Kaç hanesi var?" dedi. On iki bin nüfusu vardı, ama hane deyince ben şaşırđım. Bilmiyorum aslında, "Bin üç yüz elli" dedim. Yine beni konuşturmak istiyordu. Üstad Kürtçe konuşmazmış, fakat beni konuşturmak için "Kürt müsün?" dedi. "Anam Kürt, babam Türk" dedim. "Baban da Kürt" dedi. Risale-i Nur'u anlatı, anlattı... Ben bir şey anlamıyorum ki. Öyle şeylerden haberim yok daha. Emirdağ'ında bir yangın olmuş, bir dükkânda Risale-i Nur varmış o dükkân yanmamış¹. Söylediklerinden aklımda yalnız bu kalmış benim.

Sonra "Bu kardeşimize eser verin" dedi Üstad. Sonra da, "Belki yakalarlar. Hulusi Bey var Elazığ'da. Burası sana uzak, orası yakın. Eğer bir müşkülâtın olursa ondan öğren. Eserleri de ondan al. İlk vasıta ile Emirdağ'dan çık, git" dedi. Mustafa Acet Ağabeyle çıktık, şapkamı giydim.

RİSALE-İ NUR TARİKAT MIDIR NEDİR BİLMİYORUZ Kİ

Kapıdan çıkarken bir kamyonet vardı orada. Şoförü "Çay! Çay! Çay!" diye bağıyor. O zaman otobüs olmadığı için, kamyonetlerde oturma yeri vardı. Mustafa Acet Ağabey beni ona bindirdi, araba hareket etti, ben hayret ettim. Gece, karanlık oldu. Şoför "Burası Çay, in" dedi. İndim. Her yer karanlık, hiçbir şey görünmüyor, elektrik yok ki. Bana bir ışık göründü, gittim istasyonmuş. Tren durmuş sanki beni bekliyor. Hemen bileti aldım, bindim. Adıyaman'a geldim, durumu arkadaşlara anlattım. Ama bu iş nedir, Risale-i Nur nedir, tarikat mıdır nedir bilmiyoruz. Bize Asr-ı Saadet'i yaşatacağını da bilmiyoruz. Arkadaşlara "İnşallah eserleri Elazığ'dan alacağız" dedim.

Sonra bir pikap buldum, Elazığ'a gittim. Malatya'dan geçiyordu yol. Hulusi Ağabeyi sordum, evini buldum, kapıyı çaldım, yaşlı bir kadın çıktı. Sonra anladım ki annesiymiş. Aslında haremlik-selamlık kapıları varmış. Baktım siyah sakallı bir zat, gözlerinde bir pırlıltı var. Dersanenin kapısını açtı, gir dedi, girdim. Bir oda, fakat kendi odasıyla irtibatlı... Üstad'ın selamlarını söyledim, etkilendi. Eserleri sordum, "Bende yok. Ama Malatya'da Reşad isminde bir kuyumcu var, oradan temin edebilirsiniz" dedi. Malatya'ya döndüm, kuyumcuyla buldum. "Ben sana eserleri temin ederim inşallah" dedi. Geniş, on yapraklı, teksir makinesinden çıkmış küçük küçük Osmanlıca eserler. Onları aldım, Adıyaman'a döndüm. Ben Osmanlıca bilmiyorum, arkadaşlar da bilmiyordu. Hacı Fehmi isminde bir abimiz vardı; o çok güzel okur, anlar ve anlatırdı. Ondan çok istifade ettik, Allah razı olsun. Benim evin dışında, sokağa bakan küçük bir odamız vardı. Orayı dersane yaptık. Elhamdülillah dersanemizi de açmış olduk. Bütün tarikatçılar geliyor, "Burada çok feyiz var onun için geliyoruz" diyorlardı.

ÜSTAD'IM DERSHANE AÇTIK, ÜSTÜNE 'RİSALE-İ NUR DERSHANESİ' YAZACAĞIM

¹ Bahsi geçen yangın hadisesi Emirdağ Risalesinde şu şekilde geçmektedir: "...o dehşetli yangın bütün şiddetiyle mağazaya doğru gelirken biçare Ceylan yanıma geldi, dedi: "Biz yanıyoruz, mahvolduk." Ben de iki gün evvel mağazalarında bulunan Âyet-ül Kübra'nın bir kısım matbu' nüshalarını yanıma getirmek için söyledim, fakat getirmedi. Demek o ateşi söndürmek için orada kalmıştı. Ben de Risale-i Nur'u ve Âyet-ül Kübra'yı şefaathı yapıp: "Ya Rabbi kurtar" dedim. Üç saat o dehşetli yangın hücumunda bütün o büyük daireyi mahvetti. Altında ve bitişiğindeki dükkânları bütün yaktı, yıktırdı. Risale-i Nur'un ve Âyet-ül Kübra'nın hıfzında olan mağazaya kat'iyen ilişmedi ve altındaki şakirdin dükkânı da müstesna olarak sağlam kaldı. (Emirdağ Lâhikası 108)

Daha sonra Üstad'a yaptığım ziyaretlerin birinde "Üstad'ım bir dersane açtık, üstüne 'Risale-i Nur Dershanesi' yazacağım" dedim. Üstad, "Yaz" dedi. Dışarı çıkınca Zübeyir Ağabey koşa koşa yanıma geldi, "Üstad Hazretleri hizmet adına ne söylersen 'Yap' der. Ama sen böyle yapma, suçtur" dedi.

Üstad'ın yap dediğine Zübeyir Ağabeyin yapma demesi aklınıza takılabilir. Üstad'ın "Tamam" dediği hedefine gider. Hizmet adına Üstad engelleme değil, teşvik ettiği için böyle 'Tamam' diyordu. Fakat Zübeyir Ağabey ikaz etmek maksadıyla "Böyle yaparsan zarar görebilirsin" anlamında söyledi o sözü. Gerçekten de o zaman Risale-i Nur'un ismine düşmanlık vardı. Gerçi elhamdülillah korkumuz yoktu. Fakat bu noktada Üstad da haklı, Zübeyir Ağabey de haklı. Üstad aklındakini söylemiyor. Bizim şevkimizi kırmamak için bizim arzumuz tabi oluyordu. Ama Zübeyir Abi Üstad'ın her şeyde ihtiyat ettiğini bildiği için, bizim de ihtiyatlı olmamızı istemişti.

ÜSTAD ANKARA GİRİŞİNDE "MEMLEKETİN SELAMETİ İÇİN GERİ DÖNÜYORUM"

1959'un son günlerindeyiz. Ankara'ya bir mahkemeye gitmiştik. O zaman Said Özdemir Ağabey ilgileniyordu hizmetlerle. Üstad'ı da davet etmek etmişler. Ertesi gün mahkeme olacak. Her yerden kardeşler gelmişti. Üstad'ı davet etmek için, kimin gideceğine karar verilemeyince kura çekelim dediler. Kurada İsmail adında bir astsubay çıktı. Astsubay "Ben Üstad'ı görmüşüm. Erzincanlı Refet Kavukçu gitsin" diye hakkını ona verdi. Diğer kur'a da bana çıktı, üçüncüsünü de Samsunlu Fehmi Sağlamer çekti.

Üçümüz yola çıktık. Said Ağabeye ait bir pikapla Emirdağ'ına vardık. Bizi Bayram Ağabey karşıladı. "Ne oldu kardeşim?" diye sordu. Sağlamer, "Said Ağabey bir mektup yazdı Üstad'a verilecek" dedi. Bayram Ağabey mektubu istedi ama Fehmi Sağlamer vermedi. "Ben götüreceğim" dedi. Yukarı çıktık. Üstad, "Zübeyir mektubu oku" dedi. Mektup okundu. Üstad, "Kardeşim! Ölüm de olsa bu davete icabet edeceğiz. Zübeyir arabayı hazırla!" dedi. Yani davete icabet ediyor, reddetmiyor. Üstad son aylarını yaşıyordu.

Üstad daha önce Adnan Menderes'i ziyaret için Ankara'ya gelmiş fakat Menderes'le görüşmemiş... Aşağı indik.

Üstad'ın arabasında Üstad Hazretleri, Zübeyir Ağabey ve şoför olarak Hüsnü Ağabey vardı. Bizim arabada da şoförle beraber dört kişiydik. Yolda bir benzinlikte namaz kıldık. Herkes ceketlerinin üzerinde kıldı namazlarını. Bu sırada Üstad'a baktım, O da bana bakıyordu. Üstad'ın arabası önde biz arkada beraberce Ankara yolunda ilerlemeye başladık. Bir ara Üstad'ın arabasından öne geçmemiz için bir işaret geldi. Bizim araba öne geçti. Sonra yeniden biz arkaya geçtik. Yolu keserler diye tedbir olarak Haymana yoluna girdik. Gölbaşı'na kadar geldik. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün haberi olmuş, bir ekip göndermiş Ankara'nın girişine. Üstad'la bir şeyler konuştular. Ne konuşulduğunu biz duymadık. Fakat daha sonra gazeteler yazdı ki Üstad, "Bu kanunsuz teklif kabul edilemez, fakat ben memleketin selameti için geri dönmeyi kabul ediyorum" demiş. Onlar geri döndü. Bizi emniyete götürdüler. Araba Said Ağabeyin olduğu için onu da çağırıldılar. Gece emniyette oldukça sıkı bir sorgu sual yaptılar. İşkence olmadı ama sanki biz hemen bir ihtilal çıkaracakmışız gibi davrandılar bize. Bizi emniyete götürdüler, sorguya tabi tuttular, bir süre sonra da bıraktılar.

Nezarette bir gece kaldık. Said Ağabey ve ben bir odada, öteki arkadaşlar da bir odadaydı. Birbirimizi görmüyorduk. Öğleden sonra serbest bıraktılar bizi. Ankara'daki mahkeme de öğleden sonraya kalmış, o mahkemeye yetiştik biz. Mahkeme beraatla sonuçlandı. Sonra, neden böyle kanunsuz muameleler oluyor diye milletvekillerine gidip soralım dedik. Baktık onlarda da hal yok. O zaman Ankara'da tam bir ihtilal havası esmişti. Üstad Hazretlerinin de son ayları olduğu için, her yeri dolaşıyordu. Daha önce gittiği yerler dışında gitmediği bir yer kalmış, Konya. Konya'ya kardeşini Abdülmecid Ağabeyi ziyaret etmeye gitmişti Üstad. Hülasa Üstad, "Ölüm de olsa gideceğiz" sözüne olan sadakatini göstermiş oluyordu.